

**Sammandrag af några inhämtade
upplysningar om de ropande rösterna eller
den så kallade predikosjukan i Småland
åren 1842 och 1843 / utgifwet af en som sjelf
forskat efter sanningen i denna sak**

Stockholm
1843

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Ex A

*Kyrbok
Su.
(P)*

1875

Kungl. biblioteket

0 0000 000055180

E. A.

Kyphobrot.
Su.
(Ar.)

1843

Sammandrag

af några inhämtade upplysningar

om

de ropande Rösterna

eller

den så kallade Predikosjukan

i Småland,

åren

1842 och 1843.

af Angel

1843

Sammandrag

af några inhämtade upplysningar

om

de ropande Rösterna

eller

den så kallade Predikosjukan

i Småland,

åren

1842 och 1843.

Utgifwet

af Zen, som sjelf forskat efter sanningen
i denna sak.

Stockholm, 1843.

P. A. Norstedt & Söner, Kongl. Boktryckare.

Samfundet

af yngre indvandrede og hjemvendte

1870

de yngre Højskole

1870

den til hellige Fredsforliket

i Danmark

1870

1870 og 1871

1870

af den yngre Højskole og den yngre Højskole
i Danmark

Stockholm, 1871

H. A. Norstedt & Söner, Kongl. Boktryckeri

+

En man, ledd af kärlek till sanningen, lemnar här några underrättelser om de i Småland ropande Rösterna, eller den så kallade Predikofjukan, sedan han sökt derom inhämta närmare kunnskap, dels genom de ropande personernas egna och andas trovärdiga berättelse, dels ock genom noggrann undersökning, före, wid och efter afhörandet af Rösternas rop under yttringarna af denna såkallade sjukdom. De personers namn, om hwilka hufvudsakligen upplysning lemnas, tillika med anteckningsdagarne, äro här utfatta och bifogas derjemte några på egen öfvertygelse grundade anmärkningar.

Den 3 December 1842.

Ewen Johan Jonasson i Stora Boaryd, 20 år gammal.

I början af våren 1842 gick han omkring och dref en småhandel, och under denna tid kom på honom ängslan öfwer sin syndiga lefnad, med twiflan om att någonsin kunna få syndernas förlåtelse, i anseende till sin ohörsamhet emot sina föräldrar, lif med syskon, och allt annat

ondt han gjort, efter hwilken ånger följde nästan beständigt gråtande i 14 dagars tid; men snart derefter insunno sig ryckningar, utan att han hört eller sett någon enda af de ropande rösterna. Han beswärades hela sommaren af dessa ryckningar alla dagar, utan att känna begär eller drift att ropa; men läsning af Bibeln och af de Tio Budorden af Murbeck, jemte oafskälig bön till Herran, att han wille hjälpa honom, fortsattes dagligen, och han förmanade sina föräldrar och syston till omvändelse och tro på Herran Jesum. Han har under sommaren och hösten läst igenom nästan hela Gamla Testamentet morgnar och aftnar, samt under hvilostunderna, utan att försunna någon tid för sitt jordiska arbete, hwartill han dock känt sig något mattare än wanligt. Under läsningen, wid begrundandet af alla uppsätliga synder han gjort, kommo alltid ryckningarna starkare än wanligt. För ungefär 7 veckor sedan, en Lördags afton, öfwerföll honom den största ängslan han haft, deraf följden blef, att han föll omkull på golfwet och kom i dwala, alldeles utan medwetande, men detta oaktradt tyckte han sig höra en röst inom sig, som sade: "du skall tala," ehuru han hwarken sett syner eller annat till ledning för sitt ropande om bättring. — Sedan han hade ropat liggande på golfwet, uppsteg han utan att weta hwad han talat, mera än att han mindes sin början: Jesu låt mig städse börja m. m. Hwarannan eller hwar 3:de dag, omkring kl. 8 på aftonen, har driften kommit att han måste ropa. Kort förut har han ängslan och känning i bröstet såsom förebud, och då han det förnimmer, skyndar han att lägga sig uti en säng, — men stundom kommer sömndwalan med des wan-

maft så hastigt, att han ej hinner i sängen utan hjelp af föräldrarne; — derefter faller han i ögonblicket i dwala, men något derefter känner han sig lifsom waken och får med detsamma tillsägelse om nummer på en psalm, utan att weta innehållet; straxt derefter kommer han åter i en dwala, som warar tills sängen är slut, men stundom deßförinnan säger han upp af sängen med stor skyndsamhet och ropar med en fortgång af ord, som är förwånande, likwäl mycket enformigt; efter $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ timma synes han wara alldeles utmattad, dock under ropandet wet han allsintet hwad han talar, ej heller efteråt hwad han talat. Då ropandet är slut, måste han antingen falla omkull på golwet eller kasta sig uti en säng, då han straxt kommer i dwala och uppgifwer nummer på en psalm, och då den börjar att sjungas, återfår han sin fulla sans och afhör sängen med fullt medwetande, wid alla sina sinnens fullkomliga bruk; derefter säger han upp, och är det för honom lika som att ingenting passerat till mehn för förståndet, utan han känner sig bättre och lätt i kroppen och wid glad sinnesförfattning. Mot slutet af ropandet nämner han tiden, då han skall ropa nästa gång, utan att sjelf weta af detta yttrande, och ropet kommer på den bestämda timman.

All den öfriga tiden ligger hans håg på att läsa Guds ord och bedja. Inga plåger har han af ryckningarna. När någon swärjer, eller talar ogudaktigt, eller försmädar Guds namn, eller talar om bränwinskupande, känner han en stickning i hjertat af ledsnad och rörelse i sinnet, hwarefter ryckningar genast uppkomma. Han önskar icke, att ropandet skall räcka längre än Gud will. — Ehuru han hört

omtalas, att rösterna kunna quäfwäs eller tystas af förfräckelse genom wåld, tycker han likwäl, att det wore omöjligt tysta honom då dwalan kommer.

Han har god naturlig sömn, ser inga syner, har inga drömmar om nätterna, men föräldrarne omtala, att han en och annan gång ropar midt i natten utan att han wet derom.

Han har på 6 månader, eller från den tid syndaångern börjades, aldrig försummat allmänna Gudsstiensten. Så wäl röster, som ropa rätteligen enligt Guds ord, som andra menniskor han tror vara omvända och älska ordet, äro honom kära. Han har allsingen ledsnad deröfwer, att han har ryckningar och får drift att ropa. Om under ropandet någon infommer, som har bränwin med sig, får han känsla deraf, hwilken är synbar för andra, och han känner inom sig en röst, som underrättar derom, ehuru han i det wäsendtliga icke wet hwad han då derom talar till bestraffning.

Den 15 December 1842.

Enkan Ingrid Andersdotter, 55 år gammal, boende uti en backstuga under Stensnäs i Nyfby Socken.

För 16 år sedan fick hon sin wäckelse af Nyrfosherde P. Nyman, en Pingstidag, i Wirestad kyrka, och allt sedan till närwarande stund har hon haft omtänka för själen. Två och en half månad före midsommars 1842, en Lördagsafton, låg hon på knä som wanligt i sina böner, ensam i sin sluga, och sedan hon lagt sig i sängen och höll på att insomma, tyckte hon sig höra en röst öfwer sitt huf-

wid, som sade: "nu skall du få Christi brud att se på,"
 hwaraf hon fullkomligt uppvaknade och blef warse en men-
 niska, som stod wid hennes säng, hwitare än silfwer eller
 den hwitaste snö, och med detsamma upptändes en kärlek
 i hennes hjerta med begär att få taga på denna hwhita
 menniskan; ty hon trodde det wara Frälsaren, men hon
 förnam i sin kropp en sådan wanmakt, att hon omöjligen
 kunde röra en lem, fastän fullt waken och wid sina sinnens
 fullkomliga bruk. Hon hade wäl förut hört ropande
 röster, dock hade desamma ej werkat något på henne. —
 Straxt efter dessa tilldragelser följde 7 weckors swära ryck-
 ningar utan ringaste begär eller drift att ropa, och
 under ryckningarna, som woro utan plåga, hade hon alltid
 sina sinnens rediga bruk. Snart derefter följde bätt-
 ringsrop, uti en Evangeliskt anda, för sig och alla men-
 nistor, med böner till Gud, och särskildt för Konungen,
 Lärare och all Swerhet, att alla måtte komma till en
 lefwande tro på Herran Jesum. Bättringsropen woro
 dagligen kl. 6 om morgonen och kl. 8 om aftonen och räckte
 ¼ timma hwarje gång.

Wid alla tillfällen hon hör Guds namns misbruk
 och djelswulens åfallande, bränwinet omtalas, eller hon
 får syn på en fyllehund, beswäras hon af ryckningar,
 hwilka snart gå förbi, men lemna efter sig sweda i bröstet.
 Likaså om hon hör skämsamma wisor eller ohöfwisst
 tal. Kort före ropet måste owillkorligen föregå rycknin-
 gar. Derefter stiger hon upp antingen ur en säng eller
 från en stol, utan att weta ett enda ord hwad hon skall
 säga; men med detsamma uppgår ett bönerop i den Tre-
 eniga Gudens namn inom hennes bröst, att Herren Jesum

wille genom sin Heliga Anda sjelf lägga orden på heimes tunga, och i det första ögonblicket hon börjar tala kommer kroppen, ehuru skakande, uti fullkomlig dwala, så att hon har allsingen känsla hwarken af godt eller ondt; ehuru med öppna ögon, ser hon inga föremål. Med hörselorganen är och nära ett lifa förhållande, utom då något starkt buller inträffar, såsom af en dörrs hårda igenstängande, ty då hör hon det. För öfrigt är kroppen lifsom stild från werlden, utan känsla, som en död. I detsamma ropet slutas börjar hon att få känsla och medvetande, men derpå följer en wannakt eller slapphet, så att hon måste owillkorligen falla på knä, och då förstår hon att taga för sig med händerna i det häftiga fallet, samt blir liggande och läser "Fader vår" med mycken andakt. Då allt är slut återfår hon hastigt alla sina sinnen och känner sig lätt i kroppen samt glad i sinnet; men alltid före ropet känner hon en ängslans tanke: "huru skall detta tillgå, efter jag icke wet hwad talas skall, så att Guds ära icke må försmädas." Emellanåt afstodna bättringsropen alldeles af sig sjelf 8 à 14 dagar, men då tiden nalkas att börja ropa wet hon derom på det sättet, att hon erfar 2:ne dagar förut ett bönerop inom bröstet 4 à 5 gånger om dagen: "Skäre Herre Frälsare förbarma dig öfwer alla menniskor! Milde Herre Jesu hjelp alla menniskor till din Himmelssa salighet!" — driften blir sådan, att hon måste ropa i sin backstuga alldeles ensam, hwilket varit fallet de flesta gånger.

Då hon gått och bedt om sina brödbitar, har hon af räddhåga twingats att taga af wägen och gå in uti stogen för att ropa. Hon har och en stor räddhåga för egen-

doms-herren, på hvars egor hon bor, efter han hotat henne att blifwa fastad af egorna, om hon icke upphör med ropandet; dock kan hon icke tåga, om ej någon med wåld hindrar henne, hwaraf skulle uppkomma ett smärtsamt lidande i bröstet, såsom hon erfor dagligen på lazarettet. Hon säger sig många gånger hafwa sett syner, likwäl i dwala, såsom liffärder med swarta lif-kistor och 2 à 3 sångare med böcker i händerna, men ej hört någon sång. En gång sade till henne: "nu skall du få se Rättfärdighetens krona, som hwarje rättfärdiggjord själ skall få," och i samma stund fick hon se en krona med 5 spetsiga blad, och på hwarje spets en röd klar perla, men hela kronan war genomskinande af allrahögsta klarhet. Skärtefen till de röster, dem hon tror wara redliga, är så genomträngande stark, att hon har densamma starkare till dem, än till någon annan, hwaröfwer hon förundrar sig, och sådant är förhållandet emellan alla röster af detta slag. Dessa bedröfwas öfwer de falska rösterna och afsky dem.

Den 16 December 1842.

Stina Carlsdotter i Uppled och Rydaholms

Socken, 23 år gammal.

Denna mycket omtalade qwinna, som ropat 120 gånger, har lemnat följande upplysningar: För 2 år sedan fick hon se i Rydaholms kyrka twenne enkor, dem hon wiste wara sannt gudfruktiga, och hon ansåg dem såsom lyckliga. Då uppstod en allwarlig önskan att lifna dem, men snart insomnade hon likwäl i sin wantliga säkerhets-

fömm. Derutur uppvaknade hon af en syn uti en lek-
 fluga midsonmarsaftonen 1841 med förfräckelse; ty hon
 tyckte sig se en stor svart hund, som hängde med sina
 flor på de dansande. Hon stod wid dörren och föll i
 gråt, och straxt sprang hon från lekflugan till sitt hem, föll
 genast på knä uti en kammare, gjorde bön och kunde icke
 sofwa, utan gret hela natten. Sedan följde en allwarlig
 syndaånger med föreställning, att hennes synder icke kunde
 förlätas, och i denna pröfning började hon först att läsa
 i psalmboken, dock helst de psalmer, som angå Christi li-
 dande, ty hon vågade ej läsa något lagiskt, såsom frukt-
 ande, att hennes förstånd deraf kunde rubbas. Ång-
 ren fortfor med fullt allwar under wako och bön och
 Guds ords bruk. Inom sig fick hon den öfwertygelse,
 att om hon skulle frälsas, måste hon öfvergifwa allt
 och ingå uti en redlig försakelse, genom tro, bättring och
 omvändelse till Herran Jesum, och i hans kraft följa ho-
 nom samt slutligen i Christi förening kunna segra, men
 jemte detta hopp blef hon alldeles nedsänkt uti djupaste
 qual, och nära förtwislan. Julaftonen 1841 öfverföll henne
 en stor ängslan, och hon önskade att få en säker upplys-
 ning om rätta vägen. I denna sinnesförfattning gick hon ut
 i affigt att söka ensligheten för att bedja; då hon war
 utkommen genom förstugudörren, fick hon se framför sig
 en man, till utseende som en wanlig menniska, hwilken
 hade i sin högra hand ett utbredt bref, hwaruti hon endast
 såg de orden: "tro, hoppas och gör en redlig bättring."
 Då hon läst det, förswann mannen med brefwet.
 Juldagsnatten kl. 1 kom hon i första dwalan, men fick
 icke ryckningar, ej heller ropade hon, men såg i dwalan

sammvetsboken öppen, och kände sig brottlig efter alla budorden. Efter 2 månader fick hon, en Fredagsafton, under det hon satt wid sin spinnrock, se en bild framför sig, som hon trodde vara Frälsarens; efter hon såg blod strömma från hans sida och hon hörde en röst, som sade: "detta blod har försonat werldens synder."

Derpå följande Lördagsnatten kom hon i dwala från kl. 9 till 1, och under denna tid tyckte hon sig se en stor bok öppen med förgyllda pärmar och förgyllda bokstäfwer. I den boken läste hon, att hon skulle ropa bättring och icke fördölja något, utan uppenbara sina syner, antingen folket wille tro det eller icke. Från kl. 1 om natten till 5 om morgonen hördes hon uppstämna en sång med owanlig ton, hwaraf hon sielf ej hade medwetande.

Under denna dwala fick hon samma syn, som hon förut hade haft, af Frälsaren, men nu på korsset hängande, och hörde en röst från honom, som sade: "gör bättring och ropa," hwarpå genast i samma dwala begyndes första ropet högt, som räckte $\frac{1}{4}$ timma. Två timmar derefter börjades 2:dra ropet, som warade $\frac{1}{2}$ timma. Derefter näst följande alla dagar under $2\frac{1}{2}$ wecka ropade hon tre gånger om dagen, morgon, middag och afton, 2 à 3 timmar i sänder, utan att dessemellan den minsta sinnesrubbing eller sjuklighet märktes. Sedan kom ordres att införa henne på lazarettet, då Prosten Berell tog henne under sin wård och sitt ansvar, samt gaf henne en mängd medikamenter, hwilka icke gjorde henne ringaste nytta, som hon kunde märka, utan twertom plågade henne till kroppen. Under hennes wistande hos Prosten Berell kom ofta driften att ropa; men då hon förnam sådant, tog hon en bok och

läste, samt bad Herran, att hon skulle slippa att ropa i detta hus, der så stort morstånd war, och hon tror att Gud hörde bönen. Hon åtnjöt annars all sin omwårdnad. Efter 2½ weckas wilstande i prestgården kom hon återigen i sin förra tjänst, och hon trodde sjelf, att det war slut med bättringsropen; dock innan en dag påßerat, fördubblades driften att ropa, och hon kom i samma ropningstur, som förut, 3 gånger om dagen en tid bortåt. Sedan skedde fullkomligt uppehåll en lång tid, tills 3 dagar före midfommär; men när hon då begynde, ropade hon fyra näster å rad från solens nedgång till dess uppgång. Detta upphörde under 1½ wecka, men sedan började ropen å ny om aftnarna ½ timma i sänder, en tid bortåt. Der- efter kommo de mera sällan, dock alltid om aftnarna i wanlig dwala. Sedermera war ett långt stillestånd till den 24 October 1842, men dagen förr än hon skulle flytta till sin nya tjänst kom ropandet kl. 6 om aftnen och warade till kl. 9.

Då hon kommit till sitt nya ställe fortfor driften att ropa 2 gånger i weckan, som warade länge, på det sättet, att hon ropade hwarje Lördags och Söndagsafton, hwilket alltjemt fortgätt. Emellan ropen är hon alltid frisk och i redig sinnesförfattning och sköter sin jordiska besattning till husbondefolkets fullkomliga nöje. En och annan gång har hon ropat midt i natten utan folksamling. Om något särdeles buller sker, eller isynnerhet om ogudaktiga menniskor inkomma för att begabba hennes ropande, händer det stundom, att hon nedfaller på golfwet såsom död, och då måste hon af folket upptagas och läggas uti en säng, der hon ligger så orörlig och tyst, likasom en död, att ingen ande-

drägt höres på $\frac{1}{4}$ timme, men wid uppvaknandet förmärkes ett svart libande af sweda och smärta i bröstet samt ryckningar.

Då ropningen icke hindras, har den allsinga menliga fölider, hvarken för kropp eller själ, om den ock räckte många timmar, och hennes utseende wisar sjelfwa helsan.

Den 19 December 1842.

**Pigan Anna Catharina Pettersdotter från Torpet
Lilläng i Nykby Socken, 17 år gammal.**

Från barndomen säger hon sig haft kärlek till Guds ord, men alltid varit klen till helsan, och af ett stilla wäsende. Hon wet ej af någon synnerlig häftig wäckelse till omwändelse och bättring, men omtanken för själens frälsning, säger hon, har gått så inåningom: hon har gerna besökt Guds hus och läst mest i Nya Testamentet jemte psalmboken och andra andliga skrifter. Stort före Pingst 1842 infann sig ängslan med ånger och sorg öfwer synden, hwaraf följde en större affky för verdens onda wäsende än wanligt. På en fredagsafton under Pingsttiden ökades hennes själabekymmer ännu mera under ett närmare begrundande, i hwilket syndaelände hon och hela werlden är stadd. Nästföljande dagens morgon, kom hon uti dwala i sin fång, då hon hörde en röst säga: "tag städja af mig, jag will städja dig. Du skall ej hos mig få swår tjenst, du får liten städja men stor lön. Jag will, att du skall ropa omwändelse och bättring." Med detta samman tyckte hon sig få något i städja, men modren kom då att wäcka henne till att stöta jordiska göromål. — Hon

hade tänkt taga tjenst som arbetspiga, men rösten, som hon hade hört, verkade, att hon blef hemma hos sin moder, hwilken är enka. Sedan hörde hon af ingenting på flera månader intill den 24 October 1842. Då föll hon för andra gången i dwala, och ropade första gången bättringsrop $\frac{1}{2}$ timmas tid, men så tyst, att man knappt kunde höra henne, och då hon uppvaknade, kunde modren och systkonen ej utan swårighet öfvertyga henne, att hon hade ropat. Straxt derefter kom driften att ropa hwarje Fredags- och Söndagsafton med allt högre och högre röst, likasom hon sedermera fortfarit med jennm hög röst. Efter någon tid kommo ropen Fredags- Lördags- och Söndagsaftnar kl. 8 på bestämd tid, och hwarje föredrag räckte 3 timmar. De längsta ropen hafwa varit då många otroende hört henne, hwarunder hon varit orwanligt skarp att bestraffa otron.

Hon säger, att hon ofta i sömnen sett sig i stor fara af swåra syner, men alltid tyckt sig få hjelp af Trälsaren. — Under dwalan får hon nummer på en psalm före ropet och nummer på en psalm efteråt, men då den sednare läses eller slunges, så uppvaknar hon genast. Då wet hon allsintet hwad som passerat, men känner sig lätt i kroppen och sinnet, alldeles som hade hon sofwit och njutit god hwila. Förhållandet med henne är, att hon blir mycket sömnig kort före dwalan, så att sängen måste intagas, men att hon icke har några ryckningar. Hon är ganska glad, att hon funnat öfvergifwa synden, och hon wet, att tron på Jesum verkat denna förändring, att synden icke är wäldig i hennes lefamen. Hon har hopp om sitt nåda-

stånd, men häfwar för återfall till werlden, emedan sådant inträffat med några ropande röster. Hon wet ej huru länge hennes bättringsrop skola vara, efter hon nyligen begynt. Till en början trodde modren och systkonen, att det war en olycklig sjukdom, hwilket bedröfwade dem, men efter andra ropet kunde de icke förneka, att det war öfvernaturligt, hwadan hennes anhöriga blifwit andligt finnade och alldeles förändrade. Den ropande har förrättat sina jordiska sysslor utan hinder, med mera lätthet än tillföre, och säger, att hennes helsa är något förbättrad. Hwarje gång hon skall sluta sitt bättringsrop får hon en tillsägelse: "nu får du ej mer denna gång!" och dermed är det slut.

Den 30 December 1842.

Anna Dlofsdotter i Låstarp och Nydholms

Socken, 21 år gammal.

Nio weckor före midsommar 1842 öfverkom henne en ängslan med sorg öfwer synden, verkad af 2:ne bättringsrop hon hört, i det hon ansåg ropandet såsom kommande från Gud med tecken och under. Annars bekände hon sig lefwat mycket flygtigt och hast kärlek för alla syndiga nöjen. Detta oaktadt låg hägen ganska starkt till att läsa Guds ord, postillor och särskilt tryckta predikningar, hwilken läsning stundom verkade ända till tårar, då hon ock bad Gud om häg och kraft att söka sin själs frälsning; likwäl följde intet allwar i försakelsen, utan hon älskade tillika werlden. Tre weckor före midsommar 1842 infann sig till en början endast hickning $3\frac{1}{2}$ dagar och inga ryckningar, men derpå följde bättringsrop en Fre-

dagsafton, då hon låg på knä i dwala, som warade 2 timmar. Hon war misnöjd med kallelsen att ropa, derföre sökte hon genast bot af Prostinnan Berell och fick droppar som flitigt begagnades; ty hon wille också lyda Szwerhetens befallningar och qwäfsa driften att ropa, men sedan kommo samwetsqwal, då hon ansåg såsom synd att med medikamenten qwäfsa den kallelse, hon trodde hafwa kommit från Gud, emedan dropparna alls intet verkade för det ändamål de intogs, utan ju mera hon deraf intog, des mera ökades ryckningarna, men woro dock alltid lindriga, hwilket fortgått hela tiden. Från nämnda Fredag, kommo bättringsropen hwarenda afton kl. 8 och räckte 2 à 3 timmar i sänder. Under hela hösten stötte hon dagligen sitt arbete utan minsta hinder. Denna ropningstermin warade 1½ månad på lika sätt, men sedan ropade hon blott 2 gånger i weckan, Lördags och Söndagsaftnar. Stundom warade ropen 4 timmar i sänder. Hon har varit och är glad deröfwer, att ej någon willfarelse blifwit talad af henne, eller något i strid mot sanningen, eller förakt för lärarena.

Hennes gamle farbror, som är någorlunda hemmastadd i Bibeln, har alltid varit hennes åhörare, och sagt henne, att ingen ting annat än godt är taladt. — Kort före bättringsropen har hon, som andra ropare, en förfärlig ängslan, och tycker sig jemt se afgrunden öppen för att uppsluka hennes själ, och hon har ansett sig såsom alldeles förlorad, men bönen's anda fortgick i Jesu namn om hjelp; dock har hon i sitt tycke saknat intill denna stund wisschet om syndaförlåtelsen, utan tror sig mera vara uti ett sökande tillstånd, men hoppas, att Herren kommer med

rätta

rätta hjälpefunden efter sin wisshet. Om hon skall fort-
fara att ropa, har hon icke den ringaste ledsnad deröfwer,
och om hon slipper, är hon ock dermed nöjd; men för
samwetets skull will hon icke begagna medikamenter mot
denna sjukdom.

Förut omnämnda Enkan Ingrid Andersdotter, som wa-
rit på lazarettet, har berättat följande: att sedan hon til-
lika med 5 à 6 andra röster der inkommit uti ett anwist rum,
hade så wäl hon, som de öfriga rösterna, ofta känt sig
drifna att ropa, men af räddhåga för kalla wattenbad,
dusch och frotteringar samt allwarsamma hotande warningar
att tåga, hade en allmän förfräctelse öfwerfallit dem, hwar-
igenom dwalan hindrats och således rösterna kunnat qwäfwä
ropen under mycket lidande af hindret; detta oaktadt hafwa
ropen likwäl i tysthet inom bröstet fortgått, men under ett
wakande tillstånd dock varit korta.

Så snart waktmästaren igenläst rummet om afstnarna,
hafwa alla rösterna fallit på sina knän och gjort bön till
Gud, att de måtte slippa att ropa under wistandet på
lazarettet, dock sedan de lagt sig att sofwä, har ropet hög-
ljuddet påkommit, än den ena, än den andra, men då hafwa
de öfriga varit af rädsla beställsamma, att dels hålla den ro-
pande stilla i fången, dels hålla en näsduk för munnen,
att intet buller eller ljud måtte höras; ty i annor händelse
hade waktmästaren genast uppkommit till dem. På detta
sätt har man trot, att man genom medikamenter och sträng-
het lyckats tysta rösterna, -efter inga rop låtit höra sig; dock
har sjukdomens andlighet icke alls förändrats, utan Ingrid

har efter några dagars wilstande på lazarettet blifwit lösläppt såsom friskt till kroppen och wid sundt förnuft, men knappt war hon utom stadsporten förr än ropet kom på henne med fördubblad drift. Det började wid Gamla frog och warade $\frac{1}{2}$ mils wäg, nära intill gästgifware-gården Alf-wastad, och derefter kände Ingrid sig lätt och förnöjd till fropp och själ, och har wid hemkomsten sedermera som wanligt ropat bättringsrop.

Förr omnämnda Stina Carlsdotter sät ibland sina åhörare äfwen ropande röster, hwilka ock singo dwala, hwarigenom hon hindrades att ropa sin wanliga tid, och nödgades sluta inom $\frac{1}{4}$ timma; men kände sig deraf hela påföljande weckan illamående. Under ropet i dwalan uttrade hon, att hon måste sluta på det andra röster skulle få höras. Orsaken till denna sympathi rösterna emellan är swårt att förklara. Såsom en besynnerlig sak må antecknas, att Stina, hwilken war den första eller andra personen, som börjat ropa bättring i Rydaholm wid slutet af wintern 1842, har utnämmt de personer, som närmast efter henne skulle få ropa.

Desa woro en ung piga i Upped och en yngling Jonas Johanneson i Filen från Nyßby Socken, hwilka wid tillfället icke ens wisat ringaste tecken af ryckning, men någon tid derefter blefwo werkeligen de första, som ropade, hwar af 100:de-tals wittnen kunna intyga sanningen.

Jag har frågat henne huru det war möjligt att bestämma personer, som skulle ropa? hon swarade: att under hennes ropande i dwalan wisat sig icke allenast den ifrågawarandes ansigte, utan hela des person, hwilken gjort ett waraktigt intryck på henne, och att hon tillika hört

en röst, som sagt: "denne skall ropa." Då hennes rop slutats, och hon kommit i sitt medvetande tillstånd, har hon fått se, bland folket, samma person, som hon sett i dvalan, och då sagt: "du skall ropa efter mig."

Den 30 Januari 1843.

**Svens, i Norra Carlsgårde af Nydahlms Socken,
dotter om 4 års ålder.**

Hon har fått mycket lindriga ryckningar, men deremot stark dvala, som räcker 1 timme i sänder, hvarunder hon ropar $\frac{1}{2}$ timma. Början af ropet är alltid: "O Mann Faders och Söns och den Heliga Andes Namn." Hon säger: "Gud i Himmelen öppne alla syndares hjertan på denna stunden. Käre själar! har ni läst er hjerte-bibel ännu? Käre själar görer bättring, tiden är kort. Käre själar! gån upp på Golgatha berg, der ligger våra bröllopskläder. Ingen kan komma till det stora Mattwardsbordet utan bröllopskläder. Det är försträcktigt att här skall dukas två Mattwardsbord. Då Jesus dukar Sitt bord, så passar djefwulen på att duka sitt bord, men hans bord måste stå bakester, men Jesus sätter Sitt bord frammantill. Käre själar! gån intet till det bortra, utan trängen eder framom, der finnes Jesus. Käre själar! tron på Jesus. Det är ej wärdt, att I tron med fördolda hjertan att söka Gud. Tron I icke Bibeln, så tron I icke våra rop. Om Jesus icke sagt mig hwad jag skulle ropa, hwad skulle jag kunna säga? säg mig det!" Wernet ropade jemt, att bättring måste göras och all högfärd

bortkastas; ropet var innerligt bedjande. Detta rop gjorde på folket en obeskriflig werkan, långt mera än de äldre personers yppersta bättringsrop, så att de församlade, både yngre och äldre, föllo i stor gråt deröfwer, att ett 4 års barn så kunde tala. Många sade: "nu kunna wi se, det är af Gud." Barnet började ropa dagen före Julaftron och fortfor en gång om dagen hwarje afton hela julhelgen 1842, men på nyåret har varit lång utdrägt emellan hwarje rop.

Att detta barn, lika med andra röster, talat i dwala utan medvetande, är den bestämdaste sanning.

Många röster i Rydaholms Socken hafwa alldeles tyfmat af sig sjelfwa, men nya hafwa deremot uppkommit: En tjenstedräng och en tjenstepiga, samt i Rufsweboda 2 små barn, syston, det ena 4, det andra 6 år, hwilkas rop äro märkwärdiga.

I Westerlid äro twenne barn, det ena 8, det andra 9 år. På Rufswebygget tvenne, det ena 10, det andra 13 år, hwilka ock på nyåret börjat ropa. På Nyet är ett litet barn endast 2 år gammalt, som föll omfull på golfwet och kom i dwala under det modren, ensam, hemma höll på att baka bröd. Hon trodde att barnet dog, upptog det i sin famn och lade det i en säng, men fann barnet wara styft i alla leder, eller steladt, hwadan modren sprang ut och ropade hem från sitt arbete en tjenstepiga. Då hon återkom hade redan det lilla barnet börjat ropa, men hade ingenting mera att säga än: "Se! himmelen går i watten! Åh! se himmelen är så grann!" och dermed fortfor barnet $\frac{1}{4}$ timma, och sedan uppvaknade det fullkomligt friskt. Endast 3:ne gånger har barnet ropat på

lika sätt. Barnet har icke haft några ryckningar, dess lilla rop har också alldeles upphört och barnet är wid god helsa.

Förr omnämnda Anna Catharina har sagt, bland mycket mera, i sitt rop: "Käre själar! dyrt köpte själar! hjälpen mig nu att bedja, ja bedjen så godt I förmän, faran är stor och när. Ack! om I hadn edra ögon öppnade, så att i kunden se de onda andar, som omsväfva er, förwilla er från sanningen, men edra ögon äro förhållne. Ack bedjen! bedjen! djefwulen går omkring som ett rytande lejon och söker att uppstuka våra själar. Stora frestelser förestå. O jag ser, hjälp mildaste Frälsare! Du ser allt, Du förstår allt, sänd oss hjälp! Ack! käre själar! hwarför wiljen I bida med eder bättring? Uppstjuten icke att bättra eder! Ack! I ären så fönnige. Fienden söfwer eder, att I icke tro skolen och så edra själar frälsta. Må tro nu har fienden brottom i dessa sista tider att wälla willfarelser. Käre Frälsare! hjälp oss för Ditt dyra blod skull, som rann så ynnigt på Golgatha. Ack käre själar! jag ligger här som en usling, som den störste syndare. Frälsaren har ropat, kallat och lockat på mig i många år, men jag har uppstjtit att bättra mig. Käre själar! trängen er genom törnet, och fram till den gyldene porten. Frälsaren will så gerna draga oss, men han kan icke taga oss i håret. Hwarföre wiljen I gå på den breda wägen? I wiljen plocka werldenes roser. Hwad är det för roser? Jo, wällustens, girighetens, högfärdens och dryckenskapens fördömliga roser, fördömliga törnen, som stinga edra samweten och skola gnaga eder i ewigheten m. m." ropet warade 4 timmar.

Den 3 Februari 1843.

**Yigan Märta Sjöfsdotter i Görda af Berga
Söcken, 21 år gammal.**

Hennes rop sse Fredags- Lördags- och Söndags-afsnar hwarje wecka.

Des lefnad har varit mycket flygtig, synnerligen deri, att hon klädt sig säfängligt. Hon sade: att hon i flera år dagligen haft i tankan att skaffa sig gramma kläder. Hon läste wäl stundom Guds ord, men utan werkan, ty tankarna woro ställda endast på werlden.

Bättringsroparna wille hon allsintet höra, utan ansåg dem med åtsäje. Men några af hennes muntra wänner öfvertalade henne att göra dem fallskap för att höra en yngling den 12 Mars 1842 i Sjubult af Mistelås socken. Han bestraffade då synnerligen högfärden såsom af djefwulen och dragande menniskossjälén till helfwete. Hon kände sig saker i samwetet och fick en ytterst häftig wäckelse, så att de närwarande ansågo henne hafwa kommit i förtwiflan. Derefter följde allwärtig ånger under wako och bön, som ofta aflägsnade sömnen om nätterna, och i synnerhet öfkes hennes syndasorg, nätterna emellan Thorsdagen och Fredagen, wid tankan på Frälsarens bittra lidande Långfredagen. Såsom ledning har hon begagnat Murbeck's och Hof's predikningar, wid hwilosunderna och stundom läste hon om nätterna. Allt mer och mer tilltog det andliga lifwet med ångrens heta tårar, med bön och waksamhet och fast beslut att öfwergeifwa alla synder.

Första känslan af ryckningar erfor hon Pingstidagen i Berga kyrka genom en flygtig musik, som åtföljde ett brudpar i kyrkan.

Dasåttligt alla dagar förefom henne: "der du har din skatt, der har du ditt hjerta."

Det förefom henne, att hon någon gång skulle få se sin bild, hurudan hon såg ut i sitt oomvända tillstånd. En dag, då hon war ute på sitt arbete, såg hon syn på en qwinmobild och omkring des hufvud såg hon 2:ne stora ormar, och flera mindre och större omkring halsen. Då föll hon till jorden af förfräckelse, och under 2:ne dagar war hon i en sådan förtwiflan, att husbondefolket trodde att hon blifwit sinnesswag; denna tid kunde hon hwarfen gråta eller bedja, men den 3:dje dagen uppgick en sådan glädje och lugn för hennes hjerta, att hon kände sig tillfredsställd i själen med hopp om syndaförlåtelse. Deres-ter följde en stark drift att bedja, med åtföljande tårar. Såsom ett undantag från andra röster, kommer hon ej i så stark dwala, att hon icke hör sin röst under ropet, utan hon är i ett wakande tillstånd; men icke ett enda ord af hwad hon skall säga beror på henne sjelf, utan ropet kommer som en ström och fortgår alldeles af sig sjelf utan hennes egna medwerk-kan. Början af ropet är: "När jag förkunna skall ditt ord och dina under, det ware Gudligt tal och inga menniskofunder." "O Namm Gud Fadens och Guds Sons och Den Helige Andas Namm! Himlasökande wänner! bedjen alla för mig usla jordematt! Ja, hur skall jag kunna wåga röra min tunga att tala om bättring, som icke gjort den sjelf, men det jag säger, är inga menniskofunder, det är Guds stora under. Om det är orätt ett ord hwad jag säger, så mildaste Herre Jesu tog ordet ifrån mig! så att jag icke kan röra min tunga eller stå på mina fötter;

men wären försäkrade, att det är Guds stora underwerk och icke mitt werk. Dyre wandringsmän! hwad hafwen I för följelagare dessa korta tider? Här fordras allwar i saken. Den halfwa bättringen duger alls intet. Här fordras bön på bön, rop på rop i Jesu namn. Wi leswa wist i det 3:de we. Här äro så många willfarelser och det fordras mycken kämpning, tårar och lidanden, om wi skola komma fram. Här är en stor del, som tro, att rösterna äro satans willfarelser, så att djefwulen lagt grimman på många, så att de tro, att djefwulen kan predika omwändelse och bättring. Folket wäljer skalet och tappar bort kärnan Kristus, deraf är förblindelsen. Under ditt arbete, som är nödwändigt, så länge du har din jordiska kropp, får du icke glömma din Frälsare 10 minuter; nej, nej, det är så nogt, så nogt, med den dagliga bättringen, annars gå wi snart tillbaka. Låt oss nyttja detta jordiska såsom krymplingar nyttja sina kryckor. Det första wi måste erfara är wäckelsen till bättring, innan något sieg kan tagas på himlawägen. Första steget är en rätt tro på Jesum och sedan hjälper Frälsaren hwar och en trogen själ att taga alla stegen. Utom Frälsaren wore det omöjligt att gå på helgelsens wäg. Gån till Golgatha, till korsen, till Jesus och sen blodet och såren, der fån i wapnen till striden. Sen och begrunden hwad det kostat Frälsaren, att frälsa oss. Det går ej på att lemna halfwa hjertat till werlden och halfwa till Frälsaren. Gån ifrån den stora hopen, ty allmän bättring blir aldrig, förrän häpnadsfulla händelser rasat öfwer jorden, så att om möjligt wore, skulle nu de utwalde förförde warda. Just nu är chriendomen fallen och står på dåliga fötter,

utan anda och lif, och ho will låta rädda sig? Du brukar Gud oss ropare som ett medel för syndares räddning, men ho tror det? Käre själar! sen efter på hwilken wäg I wandren! Åren I stadda på den breda wägen, så är på den wid ändan ett öppet helwete; men hafwen i fatt foten törnbeströdda wägen, så är himmelen hardt när. Då fån I göra wåld på himmelen. Utom tro, ånger, wako och strid kommer ingen in i himmelen. Alla, som infommit, hafwa ingått genom mycken bedröfwelse och äro twagne i Christi blod. När du har sofwit öfwer natten, så bör ditt första göromål wara, att prisa, tacka och ära Gud. När du uppstår, skall du tänka på din uppståndelse på yttersta dagen. Kan du någonsin se att det dagas, utan att önska af hertans grund, att det måtte dagas i din mörka själ? Kan du någonsin dricka en dryck watten, utan att påminna dig Gräfsarens bittra lidandes kalk? Akta wäl nådens tid, den är dyr. Kan du lägga ett wedträd på elden, utan att tänka på helwete? Ju flera träd du lägger tillsammans, ju större låga. Så blir det med de menniskor, som komma uti ett brinnande helwete, ju flera menniskor som komma dit, ju större låga blifwer der, och ju starkare plåga. Derföre käre själar! föräldrar och barn, tjenare och husbönder! följens åt till himmelen och bedjen innerligen för hwarandra. Bönen är nyckeln till himmelen, men att ingen ting annat gäller än Christi rättfärdighet, om i skolen infomma till det stora herrliga Mattwardsbordet i himmelen. Wi kunna aldrig wakna någon Sabbathsmorgon, utan att med tårar begråta huru illa wi sira densamma i satans tjenst, med spel, dans, froseri och handel. Förbannad är den, som onö-

digtwis på Sabbathen säljer och köper med wigt och mått, ja, allt fåfängligt ohelgar Sabbathen. Bränwinskofare! kunna inga böner hjelpa på dig, att afflå med fokningen? Syndahopen är så fräck, att, om Gud sjelf komne ned på jorden och sade: du får ej supa, swärja och lefwa ogudaktigt, så wore det fåfängt för den stora syndahopen. Gud har utställt oss att ropa we och förbannelse öfwer detta wredeswinet. Guds Anda säger, att det ligger så många själar i afgrunden för dryckenskapen. Med samma synder, som menniskan syndat i nådatiden, skall hon pinas af i helfwetet, der skola strömmar af Guds wredeswin öfversköja och brinna på drinkare och deras stallbröder, hvilka förfört hwarandra. Skäre själar! all synd måste afläggas för Jesu skull, och för våra fattiga sjä-lars skull. En redlig bättring måste wi göra. I hafwen två wägar för eder; gå till höger, så att det bär till den sidan, der Jesus skall hålla domen. Stån ej wid wägskälet och besinna er. Till wänster bär åt helfwetet. I hafwen en fri wilja. Gud tar ingen i håret med wåld och för in i himmelen. I skolen answara hwad i hafwen hört antingen till wälsignelse eller förbannelse m. m."

Jcke en tiondedel är nämndt af ropets innehåll, som talats en timma med fortgång och redig röst, såsom en ström, utan missägning på ett ord.

Sex röster har författaren hört flera gånger och samtalat förtroligt med desamma, för att få alla möjliga upplysningar om samma förhållandet, och, på det intet sammingslöft här må meddelas, utwalt sådana röster, som föra en exemplariskt lefnad och frukta för den minsta synd. Alla dessa rösters rop hafwa, ehuru under olika ordformer, likwäl

warit fullkomligt lika till sitt wäsendtliga innehåll: tro på Frälsaren, en allwarlig omvändelse och bättring, och redlig försakelse af werlden, samt förenade med ett allwar i föredraget, som förwånar, och stundom med den allra innerligaste bedjande ton wid de ofta uttalade orden: käre själar. De hafwa uppmanat att alltid besöka Guds hus och höra läraren, att bedja för Konung och all Schwert, för höga och låga, fattiga och rika, för sina owänner, och af hjertat förlåta dem, bedja för alla menniskor, och bedja för dem, som ropa, att de icke måtte återgå till werlden; de hafwa uppmanat folket att ej lyfna till falska röster, icke gå af förwett bara för att se de ropande, och icke tro på någon af dem, utan på Gud allena, samt blott lägga på hjertat de sanningar, som sägas. Widare, att ingen må tro, att ropen komma från satan, utan att Herren har sändt dem; ty djefwulen drifwer ej menniskor till Bibeln, till tron på Jesum, till redliga lärare, till omvändelse och bättring och en redlig försakelse; de yttra: den som säger, att sådana anmaningar äro af djefwulen, han ware förbannad. Bränwinet falla de wredeswinet och omtala bränwinsupandet med försträckliga bilder, och warna för owärdiga Nattwardsgångar. Lekflugor omtala de såsom fördömliga för Christna, de fördömma skrymteriet och ropa allt emellanåt med starka rop om en allwarlig och redlig bättring samt säga, att tiden är kort, och bedja folket pröfwa sig efter Tio Guds bud.

Rösterna säga, att de icke äro några lärare, utan sända af Frälsaren att ropa bättring; att ingen, icke ens Englarna weta när yttersta domen kommer, att de, som bestämma tiden, äro falska röster, likasom de, hwilka allena

tala om kläder, metaller, färgor och perlor; att tiggaren i sina trasor kan fastas i helfvetet och den, som är klädd i siden, kan wäl komma in i himmelen; att folket skall riswa sina hjertan och icke kläderna, och får Jesus komma i hjertat, så försvinner yttre prakt.

De säga, att falska röster måste vara bland de trogna, att ogräs alltid har vuxit och måste wära ibland hwetet intill skördetiden; men att ogräset tagit öfverhanden, och derföre har Herren sändt röster, och att det ej skall bero af dem sjelfwa, hwad de skola tala.

Författaren har också följande i minne af hwad rösterna talat: Deras början är alltid i den Treeniga Gudens namn. Somliga begynna: "Gud! Gud! Gud! Fadrens, Sonens och den Helige Andes Namn," och böja knän hwarje gång Guds namn nämnes, både i dvalan och wakande. "Gud den Helige Ande uppväcke mitt och allas hjertan, att rätteligen bedja på denna stunden." En annan: "Jag kommer Gud och söker dig, förkrofad, stadd i wåda m. m." En annan: "Skapa i mig, o Gud! ett rent nytt hjerta och en ny wiss ande." En annan: "Jesu låt mig stadsse börja uti dig allt hwad jag gör m. m." "Tänk på ewigheten! Om en fogel kom hwart 1000:de år och borttog blott ett sandforns storlek af det största berg i werlden, så åtgick en förfärlig tid, innan berget tog slut, men ewigheten är otaligt längre, ja, utan slut. Om tusende sinom tusende sådana berg skulle på lika sätt borttagas, så woro det ingenting emot ewigheten. Käre själar! bäfwa för helfvetes afgrund. Christi blod war så tillräckligt, att det räcker till öfwer hela jorden, ja, en droppe Gudomligt blod

är nog, att borttaga alla synder. Käre själar! fly till Jesum med tro och en redlig försakelse af werlden. Ack! våra hjertans hårdhet kan liknas wid en igenfrusen sjö af den tjockaste is. Jordens sol måste smälta sjöens is. Så är det med våra hjertan, de äro långt mera igenfrusna, innan nådens sol, Jesus, får smälta bort det isfalla. Jordens solvärma är ett intet emot Christi kärleksvärma. I tycker wäl, att den kärlek är den förnämsta, som är emellan äkta makar, som hjertligen älska hwarandra? ack! nej, det är ett intet emot Christi kärlek. När I gå till Guds hus, att höra Guds ord af läraren, så gå stora hopar till kyrkan utan Frälsarens sällskap, utan I hafwen denna werldens Gud i edert umgänge. De höra utan andakt, och ingenting gömnes af ordet, och när I gå ut, få lemnen I Jesus i templet. I borden taga Jesus med eder på wägen och hem i huset, men Jesus är glömd och finnes ej i ert sällskap. Djefwulen har plockat bort ordet, och I talen bara fåfängligt och ohelgen Sabbathen. Tänken efter hwad sorg Josef och Maria fingo, som släppte Jesum ur ögnastigte och gingo flera dagsleder utan Jesu sällskap. Många gå 10 — 20 — 30, ja 50 år utan Jesu sällskap. Utom Frälsarens sällskap äro ni och jag förbannade. Mildaste Herre Jesu! du som har i din hand, den hammaren, som berg sönderslår, slå med din lags hammare på alla stenhårda hjertan. Bedjen! bedjen! Herren har en wingård planterad med många träd, men Herren kommer och ser efter om några frukter äro att finna, som mognat. Han är ej nöjd med sköna blomster och stora vackra blad. Ack! nej, nej, han ser efter frukt.”

”Vi äro lika de träd, som bära bara blommor och blad, det är vårt förbannade skrymteri. Vi wilja förblinda menniskor med utwertes sken, men Herran ser ditt orene hjerta. Frälsaren beder ännu, att det ofruktsamma trädet skall få stå, att han will wattna och göda det om det icke framdeles kan bära frukt. När Herran återigen kommer och finner ingen frukt, så skola alla ofruktsamma träd afbyggas och kastas uti en förbannad ewig eld, utan att uppbrinna, och likwäl alltid brinna. Derföre käre själar! gören en redlig bättring, ty tiden är kort. Den, som will till himmelen, måste uppsliga lifasom på en stega. Om någon tar sin stega och icke det ättonde, så ramlar han tillbaka i afgrunden, stegen äro så tätt intill hwarandra, och Frälsaren hjälper dig att taga wiså steg, bara du will. De Tiotusend pund äro de Tio budorden, mot hwilka alla brutit och alla äro wärda att kastas i helwete, efter wi ingenting hafwe att betala med. Frälsaren har betalt allt. Om en menniska hade begått alla synder, som äro gjorda i hela werlden i alla tider, så har Jesus med sin död och uppståndelse erlagt allt till försoning med Gud; men den minsta synd, som är uppsätlig och icke öfvergiftes, störtar menniskan uti afgrunden. Att fly till Jesum med tro, omvändelse och bättring och en allwarlig försakelse, är den enda utwäg; men wi hafwa allsingen tro. Ak! nej, nej, Frälsaren will gifwa oss tron, och emottaga wi en sådan tro, som Frälsaren will gifwa, så blifwa wi saliga, annars aldrig i ewighet; att wi skola tro utan att se och känna, och icke göra som Thomas, twisla. Han wille sticka sin finger i hålen efter spikarne och i Christi sida. Får ej den Helige Ande rengöra hjertat, så kan Han ej, såsom

en duswa flyga in i himmelen med själen. Syndabanden äro så tjocka och starka, att ingen annan än Jesus kan afflita dem; Mattwardsbordet är dukadt här på jorden, men de mesta dricka döden i sig, så att de aldrig få komma till det stora Mattwardsbordet i himmelen. J hafwen ingen tid att omvända eder, men J stån med dyngrepen i handen och wiljen bara grafwa i denna jordens grus."

Författaren kan ej omtala en hundradel af hwad han hört. Mösterna tillhöra hwarfen läseriet eller någon sekt. Språket är enfaldigt och ingen har tagit något Bibelspråk att tala öfwer såsom text; men af Guds ords sanningar hafwa de tagit, för att styrka sina bättringsrop, och wackra psalmverser hafwa de wäl inpassat. Nästan alla goda röster tala utan medvetande och weta ej ett ord af hwad de talat stundom fyra timmar i sender; derföre anser folket ropningarna såsom ett tecken och under från Gud. De bättringsrop, jag hört, hafwa varit så rena, att hwilken som helst, som tager Bibeln till domare, icke kan klandra, än mindre säga det vara willfarelse. Jag har haft en fördom, eller afsky för alla röster och ansatt dem för willoandar. Om ej en tillfällighet gjort, att jag fått höra en af dem, wore jag ännu i samma sinne. Jag har trott det bero af deras fria wilja att tala när de wilja, såsom wafna menniskor; men emedan jag blifwit öfvertygad, att icke ett ord, som skall talas, då driften kommer, beror af dem, ty då för det upp från bröstet som en stark ström, så ångrar jag alla mina hårda omdömen och faller i största förundran.

Likafom ibland alla andra klafser af menniskor finnas onda och goda, likafå är det med rösterna, och derföre hafwa somliga röster talat illa och gjort återfall, då ropningstiden slutats. Icke äga rösterna omedelbar ingifwelse att säga tillkommande ting lika med Propheterne, men att neka goda röster all delaktigdet af Guds Anda, wågar jag icke, ej heller säga, att det sker af en slump, då det talas rätteligen af Guds ord. Folket går allwarfsamt, tyst och stilla från och till ställen för att höra, och under föredragen af den talande är djup tystnad och synes en stor andakt hos många, som derjemte undra hwad det mände wara. Under ett wakande tillstånd wore wäl omöjligt för pigor, bränngar och barn att så tala, och öfning att tala synes ej kunna wara orsaken, när bättringsropen ske i dwala, då de hwarfen höra sina egna röster, eller se några föremål. Ganska många åhörare hafwa fått wäckelse att öfwergifna synden. Bränwinskuyande, lekstugor och kortspel hafwa i allmänhet aflagit. Hela Nydahlins Socken skall wara mycket förändrad till stillhet emot hwad den har warit. Då Stina Carlsdotter började ropa bättring i Nydholm, affade sig 70 bränwinskbrännare att bränna inom 14 dagar, hwilket Prosten Em. Werell offentligan från predikstolen omtalat.

Trenne pigor, hwilka blifwit wäckta af rösterna, hafwa kommit för att återbära till mig hwad de olofligen tagit under deras tjenstetid i mitt hus.

Hwad rösterna angå, så hafwa de, såsom redan blifwit nämndt, ingen fri wilja, utan drifwas af en oförklarlig drift, som de största Theologer och Läkare swåriligen lärer kunna riktigt utreda medelst blotta naturens ljus. Si! det
må

måste anses såsom ett tecken för den, som ser uppåt och tror, att Gud regerar werlden. För werldens wisa måste allt anses som blott naturligt, ja utan undantag, som en sjukdom förenad med galensfar; men Den, som skapat werlden, har ock sändt som ett tidens tecken den så kallade sjukdomen. Han är Gud, den Allrättsfästige, och ingen annan än Han har åstadkommit bättringsropen af de sanna och redliga, så att det icke beror af dessa ropare hwad de skola säga, lika litet som det berodde af Enkans son i Nain att återfå sitt lif.

Rösterna hafwa ei uppträdt såsom lärare, utan som wäckare, och hafwa ej talat något, hwaraf willfarelse är att befara. Rösterna drifwa till Guds ord, till lärare, till Guds hus och svinga samwetet att söka. De hafwa sannerligen uppmantrat folket till Christendomens inre wäsende och till det goda, men flera hafwa gjort återfall och femliga stå fasta. De Christeliga röster, som rätt nyttjat Herrans ord och bönen, föra sannerligen en god omgämgelse i stor ödmjukhet, och ingen af dem har ännu jemkat sig tillbaka till werldslig fåfänga.

Men att prestler, som egnat sig åt det andeliga lifwet, såsom andras ledare, ej funnit mödan wärdt att undersöka sanna förhållandet med dessa röster, hwilka verka andelig wäckelse hos folket, utan blott lyfnat till andras berättelser, deröfwer må man förundra sig. Äfwen rättfärdige lärare finnas, som äro i saken oupplyste; de hafwa ända från början blott varit angelägne om de arma rösternas transporterande på wagnar till lazarettet, der skarpa medicamenter begagnats för dem, såsom mot en smittosam

sjukdom. Smittan är icke kroppslig, utan andelig på alla dem, som känna sig slagna af samvetet, med ånger öfver synden.

Lärare säga: om det wore Guds Anda, så skulle rösterna kunna förklara Bibeln; detta är sannerligen en stor fordran. Det vill säga: "så skall Du Gud göra, annars tro wi icke." Att saken, af lärare och werldslig makt, blifwit ansedd såsom blott sjukdom, har troligen varit en lycka för rösterna, annars hade man mihända varit sinnad hårdare behandla dem.

Lärare, Öfverhets- och Ståndspersoner tro, att rösterna tala hwad de wilja och uppöfwa sig att tala samt kunna tala när de wilja och att begär dertill uppkommer; men allt detta är bestämd ofanning. Hwad den bildade werlden tror, det göra bedrägliga röster, till mycken förargelse; men folket har förstått att göra åtskillnad och förakta det som bör föraktas. Om åtminstone redlige lärare i de församlingar, der röster låtit höra sig, hade welat under förtroligt samtal examinera dem och höra dem ropa, i stället för att hota dem med werldslig lag, med fångenskap på lazarettet och författningen mot conventiclar och sålunda kanske föra strid emot Gud, som kan göra tecken och under, när Han will, och huru Han will, utan att bindas wid menniskomeningar; så skulle allt dömas i kärleken, och i kärleken anammas, eller, om något ondt wore å bane, af kärleken bestraffas.

Om det är rätt att icke döma en brottssing utan ransafning, så är det orätt att döma ett icke ringa antal röster utan minsta pröfning; dock måste ransafning ske af redlige lärare, som drifwas af Christi kärlek och efterföljd. Lejde herdar se och äro blinde, höra och äro döfwe.

Åhöraren, om han är af Gudi, får pröfwa om bättringsropet är öfvernaturligt och pröfwa andan om han är af Gudi, eller en willoande klädd såsom en Ihusens engel, och bör besinna, att det är en olärd tjenstepiga eller ett barn som tala utan att weta hwad de säga. Så är också nödwändigt, att icke fälla en falsk dom, om man tillfälligtwis råkar på en oriktig, eller i något affeende wilsfarande röst; ty desse ropare, ehuru med yttre tecken af ryckningar och dwala, hafwa begynt såsom sjelfwa oandelige, tala också oandligt i ropet och upphöra snart med sina af ett oandeligt wäsende uppkomma rop, som slutas med ogudaktighet. Deras första känsla har varit ånger, ty rösterna hafwa ett särdeles inslytande att wäcka, men då omvändelsen icke är allwarlig, så går det så, som erfarenheten nu wisat. Häraf tro alla fiender till det andeliga sig wunnit seger, och rättighet att begabba allt. En dräng fick ryckningar, förbittrades deröfwer, begynde swäria de ryssligaste eder, tog till bränwinsflaskan och söp, blef genast af med ryckningarna och allt andeligt, och är insöfd i fullkomlig säkerhet, sannolikast af den han ropade på.

Treenne bättringsropare hafwa också kommit till mig oannodade. Dessa woro falska apor, hwilka wille tala i andeliga ämnen, ehuru i ett wakande tillstånd, af egen uppfinningsgåfwa. En bland dessa war en listig, fatig yngling på 15:de året. Han härmade de rätta rösterna, lade sig uti en fång för att inbilla mig, att han kom i dwala, men war fullt waken. Genast sjöng han en psalmvers och derefter steg han strart upp för att ropa bättring, hwilket war endast apeskaf och Guds namns

missbruk. Sedan måste han bekänna, att han granneligen wetat hwad han sagt; derföre blef han med warningar tillbörligen afwisad, lifasom de twenne andra rösterna.

De rätta rösterna ligga en half, stundom en hel tumma, i dwala, innan ropningsdriften öppnar munnen. Det är förundransvärdt att se huru det tillgår då de insomna, huru symptomerna börja i fingerspetsarna och fötterna och avancera genom lemmarna emot bröstet, som kommer i rörelse, och slutligen sliga upp emot muunen. Somliga ligga stilla, bleka som lif, alldeles orörliga, men bröstet är i rörelse innan ropet börjar, hwilket är lika för alla. Man kan icke obseruera andedrägten, ehuru de förmodligen måste andas. Alla dessa företeelser weta rösterna under dwalan icke af. Jag har wetat se och utforska allt hwad jag kunnat, och kan detta oaktadt ingenting begripa, utan blott se och höra hwad som sker.

Jag har icke uppträdt för att hålla loftal öfwer rösterna, nej, jag will endast lemna upplysning om hwad jag sett och hört, hwilken torde kunna lända till nytta. Att gifwa de rätta rösterna någon ära för hwad de så förträffligen tala, förtjena de sannerligen icke; ty de weta icke hwad de säga. Kärnan af Christendomen, Jesus Kristus, jemte bönen, drifwes först och sist, samt omvändelse, bättring och försakelse. Ingen med sundt omböne kan säga, att detta är satans werk. Mina anteckningar äro beintade af sannt Christligt sinnade personer, och troget uppfattade, på det att inga osanningar skola utspidas. Rösternas syner får hwar och en tyda efter behag. Mina åsigter äro meddelade och allt felaktigt får den förståndigare rätta. Personerna, som blifwit afhörda, lesa ännu, så

att undersökning kan göras när som helst; men ingen må inbillas sig, att rösterna när som helst kunna försätta sig i dwala och ropa. Allmänhetens omdöme om rösterna har ej kunnat blifwa annat än sanningslöst, då ingen gjort sig mödan undersöka en sak, hwaruti jemte de moraliskt goda följderna inblandat sig ondt. Jag har afhört hvarje persons ropande flera gånger, för att upptäcka om själen har i minne alltid enahanda föredrag, men de hafwa alltid varit mycket stilfaktiga i ordformerna för en och samma sak, dock hafwa de röster jag hört alla bläst i en basun: tro, omvändelse och bättring. Vi hafwe uppfigt öfwer våra husdjur, om något påkommer dem, hwar före skola människofjälur anses med så djupt förakt? hwar af kommer denna kärlekslöshet? icke af Christendomen.

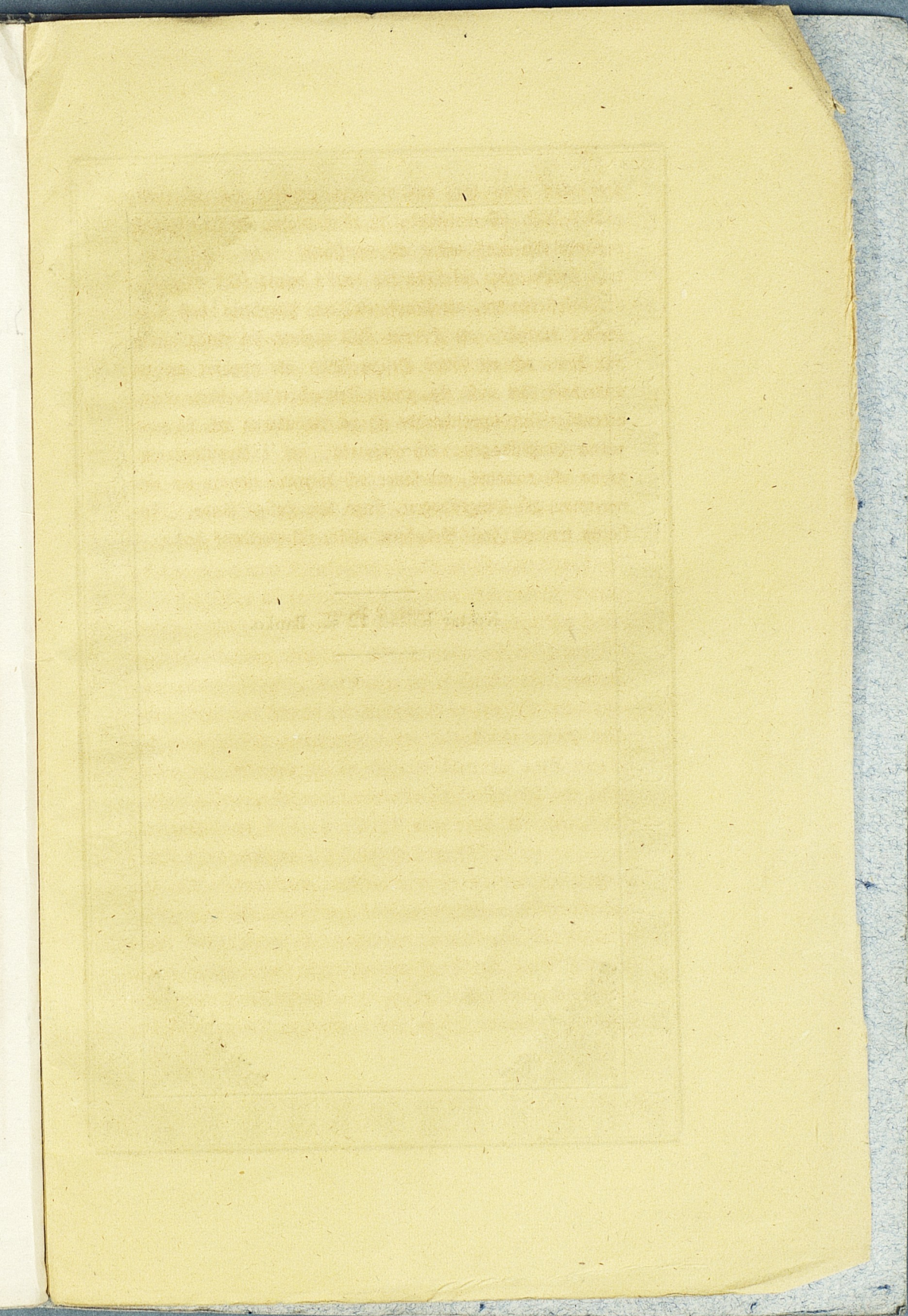
Allt folket af förundran vill höra rösterna är icke oundertigt. Många få deraf wäckelse att mera allwarligt besöka templet och höra läraren. Allt är stilla och tyst; den ifrågawarande säkallade sjukdomen är ej åtföljd af kroppsplågor; ingen har dött af densamma, ingen legat sjuk en timma och intet jordiskt arbete afstannat; ibland nära 2000 människor har på nära ett år funnits blott 10 à 15 ropande röster. Denna sjukdom anses för en farlig pest och beläggas med böter från 10 till 25 rdd: för dem, som wilja höra rösterna till själa-uppbyggelse!

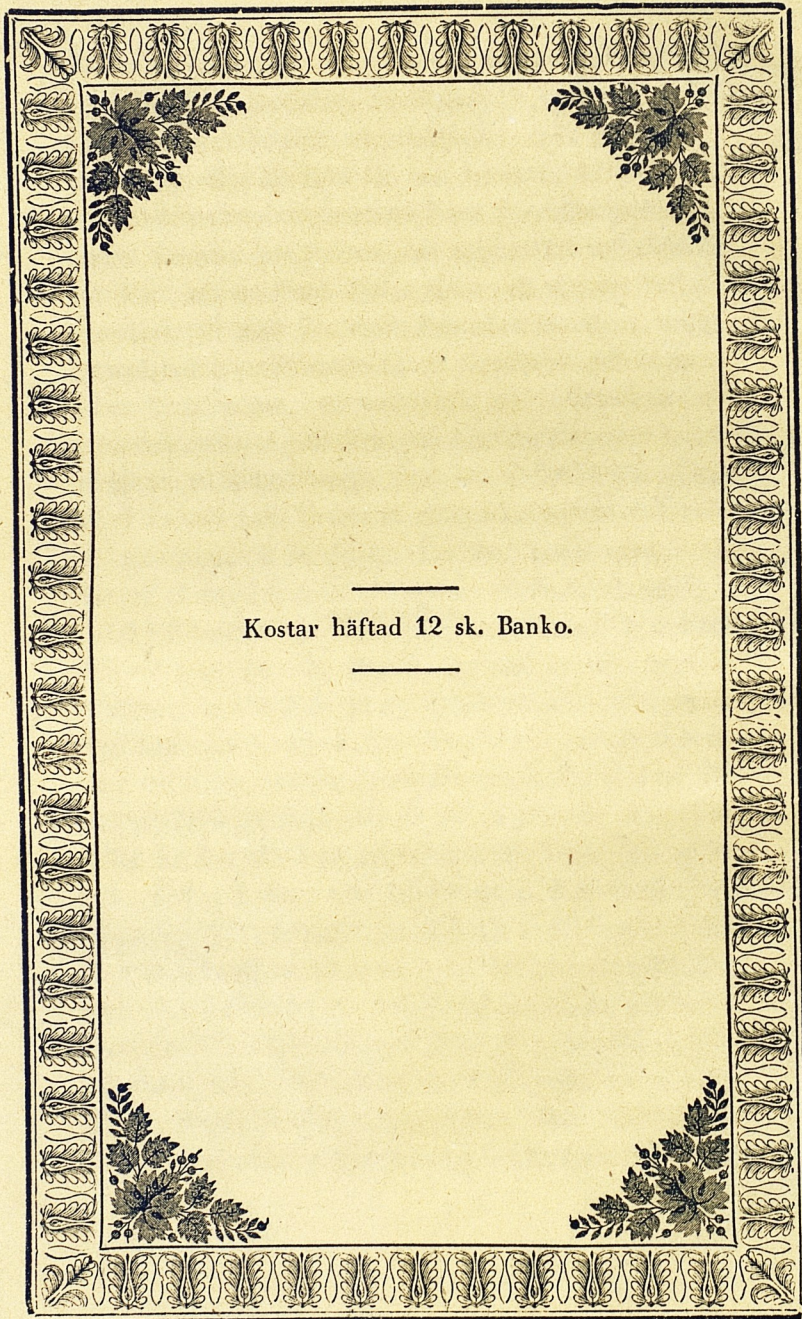
Min ransakning med rösterna är nu slutad, men så länge den påstått, hafwa bildade werldsmänniskor flandrat mitt förhållande, och dertill lagt osanningar. Om Herren låter pesten eller någon annan straffdom efterfölja denna tidshändelse, så kan min nu gjorda undersökning bidraga att gagna efterwerlden, om, efter några hundra år, röster

äter låta höra sig, tvärt emot presters och werldelig
maktis wilja och motstånd, ja lifasom nu, tvärt emot de
ropande rösternas wilja och motstånd.

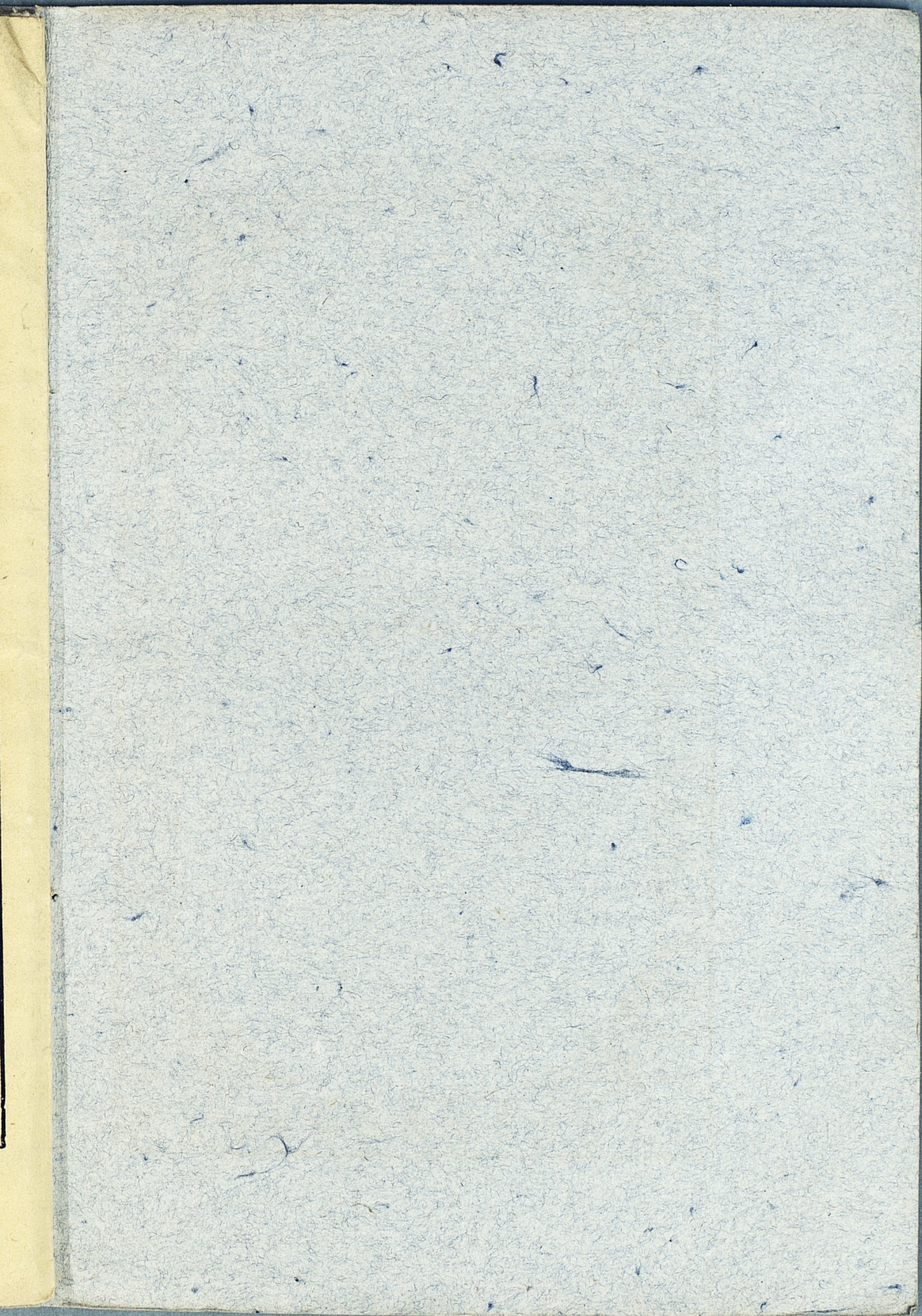
Swad wåge wi fälla för dom i denna sak?
Rösterna tro, att Propheten Soels Prophetia i des 2:dra
kapitel fortgår, att Herren skall utgiuta sin Anda öfwer
allt kött, och att Guds Heliga Anda icke upphört att på
underbart sätt wisa sig, ehuru Den på ett underbart, utom-
ordentligt sätt uppenbarade sig på Apostlarna och Lärjun-
garna Pingestdagen, och anmärka, att i Apostlagernin-
garna icke omtalas, att söner och döttrar, tjenare och tje-
narinnor, på Pingestdagen, fingo den Heliga Anda. Rös-
terna tro, att Soels Prophetia räcker till werldens ända.

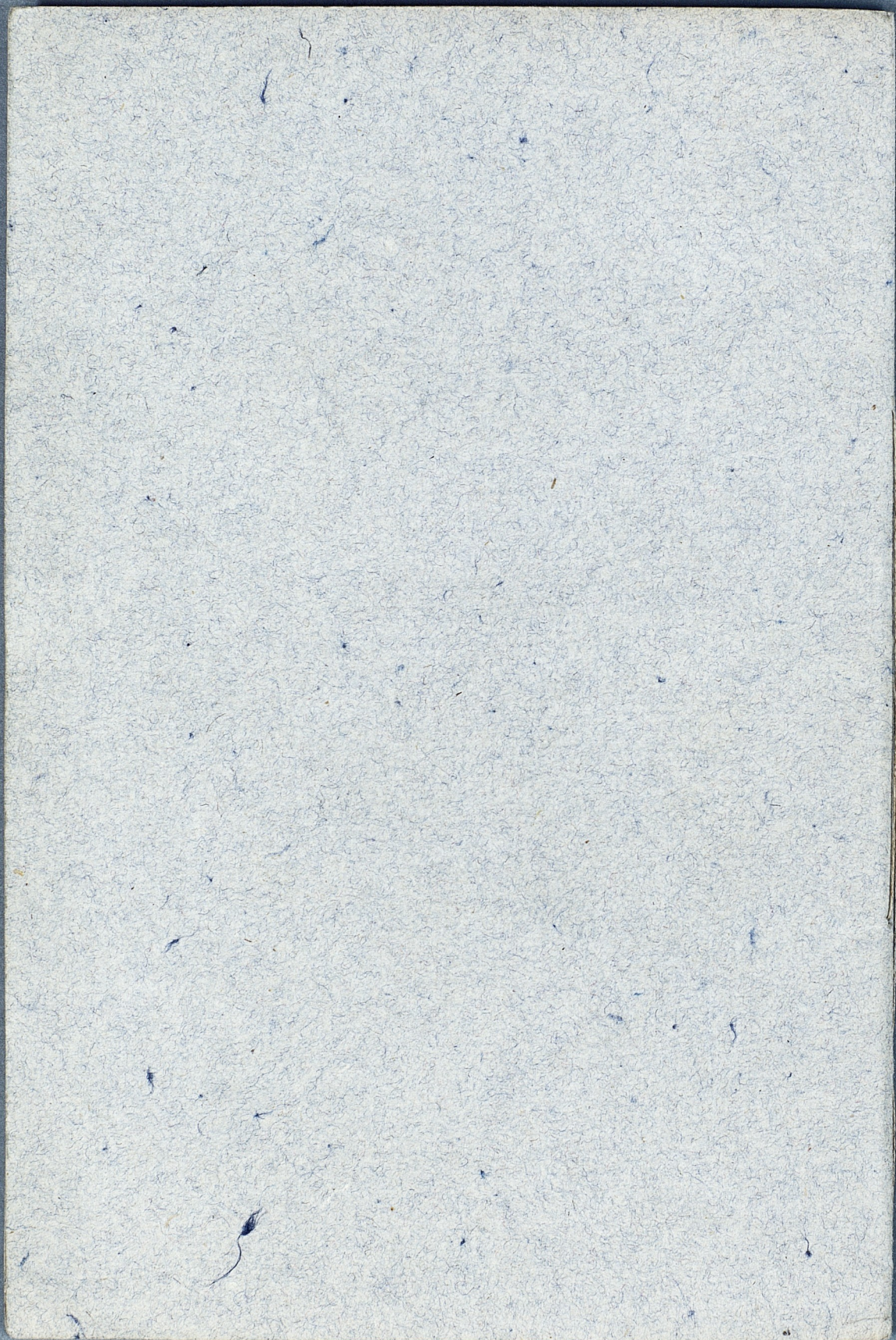

Kostar häftad 12 sk. Banko.

www.books2ebooks.eu